Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Kochbuch - Cod. Rastatt 188

[S.l.], [Ende des 17. Jahrh.]

Rückdeckel

urn:nbn:de:bsz:31-316324

Visual Library

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

…e cauſis elixum triticum nunꝗ iam eſitari crediderim, …
… in r… cul ab urbe diſſitum cum duobus meis æqualibus per…
… ſo iam cœnaſſe ruſtic…, meliorum penuria id ingerere ſui coactus
… am … mulieribus, quas tum panis defectu operi piſtorio accinctas de…
… mus, ingreſſus nobis confeſtim triticũ in ollam coniectum cœpit decoque…
… ꝗ medio… iter id ſale condiens ad edendum nos inuitare: & nobis profectò,
… e ex itineris labore famelicis, minime id tum recuſandum uidebatur: proinde
… de affatimꝗ id eſitauimus. Verum à cœna grauitatem in uentre ad inſtar incum…
… tis … cœpimus ſentire: poſtridieꝗ toto die crudi cibum faſtidientes langueba…
… s, adeò ut nihil om… ino poſſemus aſſumere. Præterea flatulento ſpiritu plenis ca…
… dolebat, oculiꝗ ceu per nebulam cernentibus caligabant. Nihil enim per aluum
… ſſerat, quod unicum cruditatis remedium eſſe conſueuit. Rogabam ergo
… m & ipſi aliquando elixum triticum ediſſent, ac quonam pacto ab illo af…
… Illi uero & eſitaſſe frequenter, eadem qua nos neceſſitate compulſos ſe…
… ant, graueꝗ & contumax edulium huiuſmodi triticum compeiſſe: quanquam
… id facilè uel citra experimentum colligi poterat. Quando enim & ipſius farina
… neſa, ut antè retulimus, concoctioni rebellis eſt, niſi per ſalem, fermentũ, conſper…
… em, tritationem, furnumꝗ edometur ac perficiatur: quis hinc non intelligat rude…
… laboratum triticum firmiſſimum ac pertinaciſſimum eſſe? Veruntamen hoc mo…
… ngeſtum præclaras habet uires, ſi quidem concoquatur, & ualenti nutrimento
… gne ueſcentium corporibus robur conciliat.

De amylo.

AMylum ex tritico conficitur, æquandi ac leuigandi exaſperatas partes uim…
obtinens, quæ communis eſt omni ſubſtantiæ ſiccæ conſiſtentia, conſtri…
ctionis, acrimoniæ, atꝗ alterius cuiuſuis manifeſtæ facultatis exorti: quam…
ipſam non temere ἄποιαν, id eſt qualitate carentem, ut ad ſenſum, nun…
… ant: qualis inter humidas ſubſtanti… aqua cenſetur. Cæterum amylum ſimilem
… n elotis panibus habet facultatem, duntaxat illis in alendo tenuius. Nec uero cal…
… re poteſt, uti nec eloti illi: quod aliꝗs tamen panibus eſt conceſſum. Nam cum
… o in aqua elixo ne conferendum quidem uideatur, quum … lam id excalfaciat,
… ximiè, dum concoqui poſſit (quod illi utiꝗ perdifficile eſt) nutriat, quemadmo…
… n antè declarauimus.

De hordeo.

… Oc item ſemen in frequenti apud mortales uſu habetur, diuerſæ à tritico fa…
… ltatis: ſiquidem illo palàm calfaciente, hoc adeò non calfacit, ceu quæ…
… dam in calidi frigidiꝗ medio conſtituta, uti amylum, & elotus panis, ut er…
frigerare aliqua ex parte, quocunꝗ modo paretur, appareat, ſiue inde pan…
… gere, ſiue ptiſanam coquere, ſiue polentam inſtituere libeat. Recedit præterea h…
… is ſpecie à tritici natura hordeum: nam ex ſuccis, quos utrunque ſemen ædere…
… tũ eſt, qui quidem è tritico in nobis prouenit, craſſus glutinoſusꝗ eſt: qui ab hor…
tenuis, ac nonnihil abſtergens. Nulla igitur apparandi ratione hordeum un…
… calfacit, ſed uarie pro modo præparationis nunc humectat, nunc deſiccat. Ete…
… feſte cernimus polentã ex toſto hordeo factam ſiccare, ptiſanam contrà hu…
… quidem rite fuerit … cta, hoc eſt in ebullitione quamampliſſime intu…
… ũ igne lent… nec affatim in cremorem profuder, percoquatu…
… ei admiſcetur: exquiſite uero …

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg